

Vanemate kaasaand,

mälestuseks lapsele,

keda esimest korda armulauale
wõetakse.

Kirja pannud

W. Normann.

Ревель, 1894.

Печатано въ Типогр. Авг. Миквица.

Эстляндскою Евангелическо-Лютеранскою Консисто-
ріею симъ свидѣтельствуется, что въ нижеслѣдующемъ
манускриптѣ ничего противъ священнаго писанія и сим-
фолическихъ книгъ лютеранской церкви не содержится.

Ревель, Вышгородъ, 17 Марта 1894 г.

№ 360.

Ассессоръ Консистеріи: А. Ферзенъ.

За Секретаря: Ринне.

Доволено цензурою. — Юрьевъ, 7 Апрѣля 1894 г.

I.

Vanemate armastuse sõna oma
lapsesele, keda esimest korda armulauale
wõetakse.

Meie Issand palub oma ülemapreestri
palwes oma jüingrite ja usklikkude eest:
„Mina ei palu mitte, et sa neid maailmast
„äravõtaksid, waid et sa neid tigeada eest
„hoiaksid.“ (Joan. 17, 15.)

Armas laps, seiamaaale oleme sind püüdnud Jumala abiga Jumalafartuses, wagaduses ja palwes üleskaswatada, oleme sind õpetanud, koolitanud ja nüüd ka leeritanud. Sa oled tänini meie warju all, kui linnuke omas pesas olnud, aga need päewad hakkawad sult nüüd lõppema, su eluaastad sunniwad sind peagi su isakoda, su tänist pesapaika mahajätma. — Et su noore elutee peal nüüd üks elumuutus on, et nüüd oma lapse aastaid seljataha jätab ja nüüd nagu ühe uue tee peale pead astuma, siis on mind, sinu isa- ja emalik-armastus sundinud sinu hinge heaks, neid lehekesti mälestuseks su elutee peale kaasaandeks kaasa andma. Pööra

fiis, armas laps, oma kõrw meie sõnade poole, mis südamest tulewad. Võta neid oma südamesse ja pea need lehekeseid sagedaste oma filmade ees. Sa leiad nende sees seda üht ja ülemat asja, mis sul su noores põlwes kõigeenam on tarwis teada, tunda ja õppida.

Armas laps! Tuhanded ja tuhanded lapsed saavad nende päewade sees oma õpetajatest, kes neid leeritanud ja õpetanud, pühaskojas altari ees sisse õnnistatud ja esimest korda Issanda armu lauale võetud. Nende tuhandete arus oled ka sina, armas laps, olnud. Ka sinule on Jumal seda armu kinkinud, et seda kallist päewa oled näha saanud. Oh see päew on niihästi wanematele, kui lastele üks väga tähtjas, kallis ja suur rõõmu päew, mis wanemate ja laste südameid kiituse ja tänuga peaks täitma ja taewa poole tõstma. — Aga see päew, kui mõtleme ja omad filmad oma laste peale pöörame, on omalt poolt ka üks raske, üks tähtjas ning väga kardetaw päew. Kui nende peale mõtleme, kes nüüd leeri ajal on ärkamist ja Issanda tundmises soojaks saanud, kuidas saab nende hinge lugu aasta pärast, ehk 10 ja 20 aasta pärast olema! Selle peale mõeldes tuleb küll hirm peale, ja see hirm sunnib inimest nagu wägise paluma, et Jumal neid

wõtaks juba noorelt siit kurjast maailmast ärafutsuda. Aga see pole mitte Issanda tahtmine, et oma lastele peaksite surma paluma, waid meie kohus on nõnda paluda kui Issand palus: „Mina ei palu mitte, et sa neid maailmast ärawõtaksid, waid et sa neid tigeada eest hoiaksid.“ (Joan. 17, 15.).

Missugused päewad teil, armsad lapsed, ees seiswad ja mil wiisil kurat ja maailm ja teie liha teid kiustates püüawad oma tawase Isa kojast, patu ehk kuradi riiki tagasi kiskuda, seda ei tea ega näe teie nüüd ette. Aga ma ütlen, armsad lapsed: päewad saawad tulema, ühel waremine, teisel hiljemine, et oma wanemate warju ja kaitsmise alt peate äraminema wõera juure, kas teenima ehk ammetit õppima ja nõnda läheb üks sulaseks, teine töömeheks ja soldatiks, ja nõnda lähwad ka tütarlapsed maailma sisse laiali, üks sinna ja teine tänna, ühed maale ja teised linna, oma wanemate silma alt kaugele. Igaüks wõtab siis ka seda waimu wara, mis ta saanud, kaasa; ta wõtab oma ristmise ja oma püha õhtusöömaaja esimest kordset õnnistamist kaasa. Seda wara hoiawad nemad küll ehtotsa suure hoolega. Ja kui neil wad wanemad ja waderid on, siis kuulawad nad nende järele ja paluwad nende eest. Nad

faatwad neid palwe ja manitsufega oma lo-
dunt wälja, ja annawad neile kas Uue Tes-
tamendi ehk mõned muud palwe raamatud,
nende hinge toiduseks kaasa. Nõnda lähwad
nad oma isa kojast wälja nagu wõerale maale,
ja lubawad oma Issandale ustawaks jääda;
aga, ei lähegi kaua aega, siis astub saadan
nende juure, aga ei mitte saadana, waid wal-
guse ingli näul ja näitab neile kõik maailma
warandused oma auu ja iluga. Ta katsub
siis oma õnne noore hinge kallal, ühel ja
teisel wiisil, peenel ja jämedal wiisil. Ta
näitab neile hoorahimu, joomahimu, liha-
himu, filmahimu, eluförkust ja kaardimängi,
tantsimist ja fargamist; ta paneb rikkust ja
riiete uhkust, rahaahnuust, laiskust ja head
põlwe nende silmade ette, ja siis ütleb weel
pealegi: „Seda kõik tahan mina sulle anda,
kui sa mahahaidad ja mind kummardad.“ —

Waata, nõnda hakkab kurat ja maailm
sind nüüd kiusama. „Sa oled ju weel noor,“
ütleb ta, „ja astud wast maailma sisse, nüüd
on see paras aeg, et ka maailma pead
maitzma ja tema rõõmuist osa wõtma; kui
sa nüüd ju nii noorelt tahad pühaks ja wa-
gaks jääda, alati kirikus ja lugemisel jooksta,
mis rõõmu sul siis su elust on?“

Waata, armas laps, nõnda hakkab maa-

ilm sind meelitates ja kiufates oma wõrku püüdma; sina ehk paned küll esite nende wasta, aga sa elad nende keskel ja läid nendega ümber ja hakkad seba asja wiimaks järelemõtlemata; su liha on nõder ja lööb ennast ometi wiimaks nende nõuusse ja su hinge lugu läheb nõnda kui Beetrusel ülemapreestri preestri õues, sõjameeste tule ääres. Sa jääd siis ikka wähehaawal tuimemaks, nende jutud ja kõned, wiisid ja kombes jääwad sul armsaks, jäed nende sarnatseks, kirikust ei hooli sa siis enam, aga teised maailma lusti ja rõõmu paigad on sul armsad, ja nõnda oled sa siis kui ärakadunud poeg oma waimu wara ärapillanud, ja elad ühes õnnetumas elus!

Seepärast, armas laps, kui meie, su wänemad, sellepeale mõtleme, et ka sinuga siin kurjas maailmas lugu nõnda läheb, kui siin sai nimetatud, siis peame sulle küll tunnistama, et õiete hirmu ja kartusega sind omast majast, oma hoidmise ja warju alt, wõera paika peame saatma; aga, see ei wõi siin ilmas teist wiisi olla. Kui sind siis nüüd omal ajal saame wälja saatma, siis saadame sind selle lootuse ja palwega, et Jumal sind wõtaks selle tigeada eest hoida.

Sa oled, armas laps, oma kooli ja oma

leeri aega lõpetanud, oh oleks see kallis aeg sul õiete üks õnnistud aeg olnud! Oh oleks Jumala sõna leeri õpetuse ajal nõnda sinu südame peale hakanud, et see sulle nii armsaks ja magusaks oleks jäenud, et sa selle seest vööd ja päewad loeksid, ja hinge wara kõige kiisatuse wastu korjaksid. — Jah, õndsaks ja õnnelikuks võiks kõiki leeri lapsi kiita, kellel see leeri aeg tõeste üks õnnistud aeg on olnud. — Aga paraku, ei ole kõikide juures lugu mitte nõnda! Ei ole mitte kõik oma südamed püha Waimule hooneks ja templiks annud. Ei ole mitte kõik maailmast ja tema himust raatsinud lahkuda. Ja võib ka olla, et mõned weel õiete arugi pole saanud, mis leeri aeg tähendab! —

Aga üttele, armas laps, kes sa nüüd esimest korda armulauale lähed, kas on Jumala sõna ka sinu südame peale hakanud ja seda haawanud? Kas sa tead ka, mikspärast sa leeris oled käinud? Waata, see kallis leeri aeg on sul üks püha õppimise aeg olnud, kus sinu hinge karjane sulle selgeste ja täieste on Jumala sõnast õpetust annud. — See leeri aeg oli sulle siis üks püha walmistamise aeg, esimese kordse armulauale minemise wastu. Selle aja sees pidid kõik noored hinged Jumala oma Issandaga õiete tutta-

waks tehtud saama, nad pidid omaft waimu-
likust unest, mis sisse nad olid magama
jäänud, — endid pühast Waimust lastma
ülesäratada, et seda armu, mis nad olid ära-
kaudanud, wõiksid jälle püha õhtusöömaaja
saakramendi läbi kätte saada.

See kallis õpetuse ehk leeriskäimise aeg,
peab inimesel see kõige kallim, magusam ja
armsam aeg eluajas olema. See on üks
aeg, kus meie seda wäge selle sõna seest, mis
ärakadunud poeg oma isale Ewangeliumis
ütleb, — peame tundma ja mõistma õppima.
Meie seestpidine hinge lugu peab selle kalli
õpetuse ajal niisuguseks saama, kui ärakadu-
nud pojalt oli, kui ta paremad mõtted sai,
ümberpööras ja oma isa kotta tagasi läks. —
Seiamaale lapsesõlmes, leeri ajast saadik, oli
Jsa foja warandus küll ka ikka meie oma
olnud, — nüüd aga peab ta kui üheks tead-
waks waraks meie sees saama.

Sa oled, armas laps, Jumala püha pale
ja püha altari ees, seda usku, mis peale sind
on ristitud, tunnistanud, et sa Jumala Jssa,
Poja ja püha Waimu sisse usud; oled ka
tõutanud selle usu juure oma elu otsani
jäeda, ning ka kuradi, maailma ja patu wastu
surmani wõidelda. — Waata, nõnda sai selle
usu tunnistamise järel, see teadmine sinu sees

elawaks ja teadwaks, et wõid nüüd öelda:
„Jah, see on nüüd minu usk, kolmainus
Jumal on minu Jumal, — ja mina olen
tema laps. — Ristmise läbi oleme ju
seda Jumala armu, mis meile osaks oli antud,
täieste kätte saanud, — nüüd aga, armas
laps, pead sa seda, mis sa ristmises kätte
said, ise uueste esimese laualkäimise ajal, oma
enese suuga omaks tunnistama, nõnda et sa
selge teadmisega ja elawa usuga wõid öelda:
„See arm, mis ma ristmises sain, on tõest
minu oma; see ristmise usk, on tõest minu
usk, ja et see tõest minu hinge heaks ja õnneks
on, mis peale ma nüüd kindlaste wõin loota,
wõtab mind nüüd Issand oma püha ihu ja
werega sööta ja joota ja sellega seda ristmise
armu otsegu pitseriga kinnitada pattude andeks-
andmiseks. — Seda usu, armas laps, ja selle
usuga astu nüüd ning ikka ka edespidi Issanda
püha pale ja tema püha altari ette!

See on mu wiimne soow ja kaasaand,
armas laps, su elutee peale. Kallimat wara
selle Uue Testamendiga, mis ma selle kirja
kõrwa panen, ei ole mul sulle mitte su elu-
tee peale kaasaandeks kaasa anda. See Uus
Testament olgu siin hädaorus sulle su jalale
lambiks ja walguseks su jalgtee peal, ja see

mälestuse leheke üks armastuse täheke, sinu armastaja isa ja ema käest.

II.

Leeri lapse iseenele läbikatsumine, enne armulauale minemist.

Halastaja ja armuline Jumal! Minu kallis fooliõpetamise aeg on lõppenud; see on nüüd mööda ja ei tule enam iial tagasi. — Ma tulen siis nüüd, armas Issand, kiituse ja tänuga Sinu püha pale ette, Sind südamest tänama, et Sa mind seda kallist unustamata aega oled lasknud näha ja ep ole mind mitte enne seda kallist õpetuseaega surma läbi ära kutsunud, waid oled armust mu iga jätkanud, et olen ka wõinud sinu armulaua osaliseks saada. Oh kui armsaste oled Sina, armas Issand, mulle selle kalli õpetuse ajal, nende mööda läinud nädalate sees, mu truui ning armsa õpetaja läbi rohkeste ja selgeste oma püha sõna lasknud kuulutada, ning ka oma pühast saakramentidest selget õpetust annud. Nüüd tean ma, kui suurt õnnistust ma, niihästi ristmisest kui püha õhtusöömaajast, wõin saada. — Oh Issand, ma tahan siis nüüd ka ennast truuste läbikatsuda, tahan

ennast Sinu poole pöördada ja Sinu püha pale ees oma südant, meelt ja mõttid, oma tegemise ja elamise poolest õiete läbikatsuda.

Enese läbikatsumine.

Minu lapse ja esimene noore ea põli on nüüd mööda läinud. Aga mil wiisil on see aeg saanud äraelatud?

Kas olen ka nõnda üleskaswanud, kui mu Issand Jesus oma lapsepõlwes oli kaswanud, ei mitte ükspäinis ihu poolest, waid ka waimu ja mõistuse poolest, Jumala ja inimeste meeleheaks?

Kas olen seda õpetust, mis koolis oma õpetaja suust kuulsin, ka õigel wiisil wastuwõtnud, ja oma südamesse tallele pannud?

Kas ma ka olen püüdnud oma elu selle õpetuse järele seada ja kas ma wõin seda tunnistada, et see leeri aeg mu eluajas, kõige armsam ja kallim aeg on olnud?

Kas ma olen ka oma ihuliku, ning ka oma leiwawanemate õpetust ja manitsust heameelega wastuwõtnud, — olen ma ka tänulik nende vastu olnud, kõige selle hea eest, mis nemad mulle on teinud, wõi ehk olen neid oma fergemeelise eluga furwastanud?

Olen ma silmaweega nende käest kõif oma eksitused andeks palunud, ning ka tõutanud ennast parandada?

Kas ma olen oma wanemate, sugulaste, oma armsa õpetaja ja ka oma kooli wendade ja õdede eest südamest Jumalat palunud?

Ehk olen ma teiste peale waletanud ja kurja teistest rääkinud, neid petnud ja neid teiste ees teotanud, ehk ka warastanud ja teiste oma kawalusega petisel kombel enese poole kiskunud?

Ehk on mul leppimata süda kellegi vastu? wõi ehk olen lihahimus, roojuses ja kiimaluses elanud, ja olen oma ihuliikmeid, mis Kristuse ihuliikmed peawad olema, — hooraliihmeks teinud?

Kas ma olen kõigile andeks annud ja kõigiga südamest äraleppinud, ja kõik wiha ja kadedust enesest mahapannud, ja kas on mul nüüd see kindel nõuu ennast edespidi, kõige selle kurjuse ja patu eest hoida? j. n. e.

Waata, armas laps, seda kõik tunne ja tunnista alandliku meelega, rõhutatud südamega ja rusukspektud waimuga oma Issanda ette. — Pööra ennast südameliku kohetsemisega tema poole ja palu teda, et ta sulle kõik lapsesõlwised patud õiete tunda annaks, ja kui need sul haiget teewad, et ta neid sulle andeks annaks ja sind kõigest patust ja üle-

kohtust puhastaks, sulle uut südant ja uut meelt annaks. Ja seda kõik tahab tema sulle anda, kui sa aga tõeste omad patud tunned ja kaetseid, ja nüüd tõsist ja kindlat nõuu võtad pattu mahajätta, meelt parandada ja patust pöörduda.

Ja ehk oled oma ristmise õnnistust ära-
kautanud; oled ehk patu leiguse une sisse
magama jäenud; oled ehk üks lambuke, mis
Jesuse, see hea karjatse juurest on äraeksinud;
üks lambukene, mis ristmises püha Waimu
uuendamise läbi sai uueste sünnitatud ja Ju-
mala Waimu töö läbi, Jumala juure tõm-
matud, ja nüüd oled sa üks lambukene, kenne-
enam seda endist õnnist lugu küll ei ole;
üks lambukene, kes esimest armastust on ära-
kautanud ja Issanda vastu leigeks ja tui-
maks läinud! — Oled sa üks niisugune
Issandast äralahkunud ja äraeksinud lambuke?
— Ütle, mis ütleb nüüd sinu süda?! — Kui
lugu sinu juures tõeste nõnda on, oh „mõt-
le siis kuit sa oled äralangenud ja paranda meelt
ja tee esimesed teud!“ (Jlm. 2, 5.). Heida
oma Õnnistegija jalgade ette põlvili maha,
palu teda nuttes ja kaetsedes, kuni ta saab
sind kuulma ja oma püha Waimu läbi sinu
waimule seda tunnistust andma, ja seda troosti
sõna sulle ütleva: „Die julge, minu

poeg, sinu patud on sulle andeks antud.“
 — Waata, Issand wõtab sind jälle, kui ära-
 kadunud poega, oma helduse ja halastusega
 wastu, ja tahab su ärataganemist jälle parau-
 dada ja sind jälle armastada oma heameele
 poolest. (Luuk. 15, 22. — Dsea 14, 5.)

Mõttele ka oma lapsepõlwe möödaläinud
 elupäewade peale kahetsemise ja õhkamisega
 ja üttele: „Issand, ära mõttele mitte minu
 noore ea pattude, waid mõttele oma suure ha-
 lastuse peale!“ — Sa oled öelnud: „Hüüa
 mind appi ahastuse päewal; siis tahan ma
 sind wäljakiskuda ja sina pead mind auus-
 tama.“ — Seepärast palun ma sind: „Ole
 mulle armuline oma helduse pärast, kustuta
 mu üleastmised oma rohke halastuse pärast.
 Pese mind hästi mu ülekohtust ja puhasta
 mind mu pattudest. Sest ma tunnen oma
 üleastumist ja mu patt on mu ees alati! Oh
 pane omad silmad mu patu eest warjule ja
 kustuta ära kõik mu ülekohtus. Poo mulle,
 Jumal, üks puhas süda ja uuenda mu sees
 kindlat waimu. Ära hõida mind mitte ära
 oma pale eest, ja ära wõta oma püha Waimu
 mitte minult ära. Oh Issand! kuule minu
 healt, Sinu kõrwad pangu tähele mu aland-
 likku palumise healt. Oh Issand, Sinu käes
 on andeksandmine; Sinu käest tuleb mulle

abi, seepärast loodan ma Sinu peale. Oh halasta, Sa halastaja Jeesus, ja kuule mu palwet oma kannatamise ja surma pärast! Amen.

Armas laps, kui sa ennast nõnda oled läbitaksunud ja pattude andeksandmist oma Issanda käest palunud ja tõotanud nüüd Issanda abiga uues elus Issandale elada ja ennast ihu ja hingega temale omaks anda, — siis anname ka meie, su lihased wanemad, Issa, Poja ja püha Waimu nimel oma õnnistust su uue elu tee peale kaasa. Issanda püha ihu ja tema puhas ilmasüüta veri pühitsegu sinu ihu ja hinge püha Waimu templiks ja kinnitagu ja hoidku su hinge igaweseks eluks! Amen.